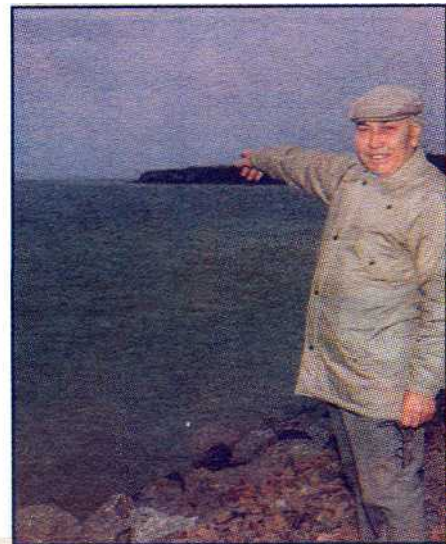

Byn under vatten - Här ute fanns en kvarn, säger Johannes och pekar på en boj ute i det enormt stora vatten som Dnjeper bildat sedan den dämdes för kraftverk 1954. Två tredjedelar av den gamla byn ligger under vatten, resten är till stora delar ombökad av bulldozers.

Nu har vi det bra här

När gammalsvenskbyborna kom tillbaka efter Sverigevistelsen fick de inte lov att flytta in i sina gamla hus. Allt som påminde om svenskarna och deras svek hade förstörts, andra hade flyttat in, men de fick lov att ta byggmaterial från det gamla.

Gården är borta

I husen ser det ut precis som 1929, minns Johannes. Spisen är murad med en järnhäll över och värmer både kök och kammare. Sängarna är högt uppbäddade med fyra kuddar på varandra två och två med en tunn gardin draperad över. I varje svenskt hem finns svensk bibel och psalmbok, trasmattor och lapptäcken. Den jord de har runt husen är odlad till varje kvadratcentimeter.

Den första svensken vi stöter på är Gustaf Gustafsson. Han vet precis var den igenstenade brunnen på Johannes Buskas hemgård låg. Vi går dit. Här lig-

ger en lång vit länga som när Johannes var barn. Men det är ändå inte samma hus. De sju trappstegen till boningsdelen är borta och huset är mindre och smalare. På gårdsplanen har byggts flera hus.

Vacker, ålderdomlig svenska

Det blåser kallt och snålt ute. Mottagandet är varmt och storstilat. Var vi går bjuds vi på mat och kaffe. Vi får druvor, äpplen, hälsningar och Guds välsignelse med oss. Hemgjort vin och köpvodka kommer fram. Svenska språket klingar i stämmor i både Hej tomtegubbar och Du gamla du fria. De som gått i svensk skola, kanske både i Ryssland först och sedan i Sverige, talar god och vacker, lite ålderdomlig svenska. De andra pratar en dialekt som går att förstå.

Johannes frågar särskilt efter några gamla ryska kamrater. Familjerna levde med svenskarna och hade fått svenskt visum och skulle fara, men nekades av rys-

sarna vid landgången. Alla döda och borta blir beskedet.

När vi ska fara berättar Johannes att det han riktigt saknat är ryska tomater: goda och så utvecklar plantorna inga »tjuvar». Emma Malmas springer hem och kommer tillbaka med ett paket inslaget i tidningspapper.

Johannes är lycklig

Johannes är lycklig över att ha varit på plats. Så många frågor har fått svar och bekräftelse. Hemma väntar sju av de åtta syskonen på rapport precis som de andra gammalsvenskbyborna som minns något från den gamla byn. De blir färre och färre.

Hälsningen till Sverige blir Guds välsignelse till alla och: »Nu har vi det bra här. Nu blåser andra vindar och vi har mat. Alla är välkomna att hälsa på. De behöver inte vara rädda.»